

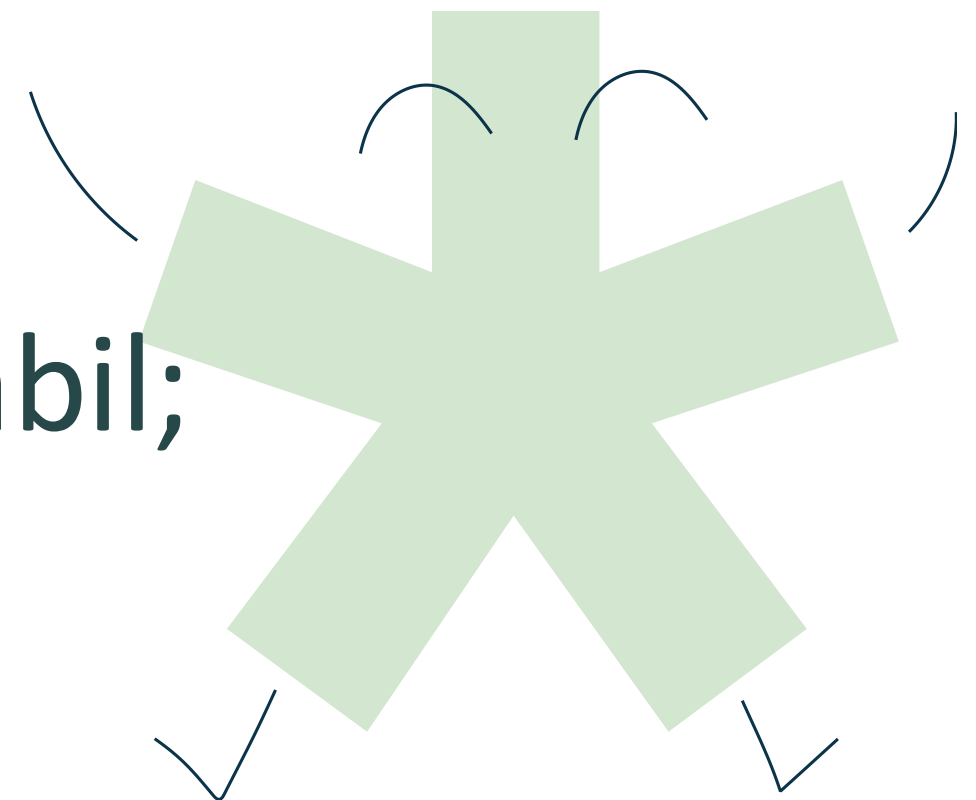
AI õpetajate tööriistakohvris

Janno Jakobson (Lasnamäe Gümnaasium)

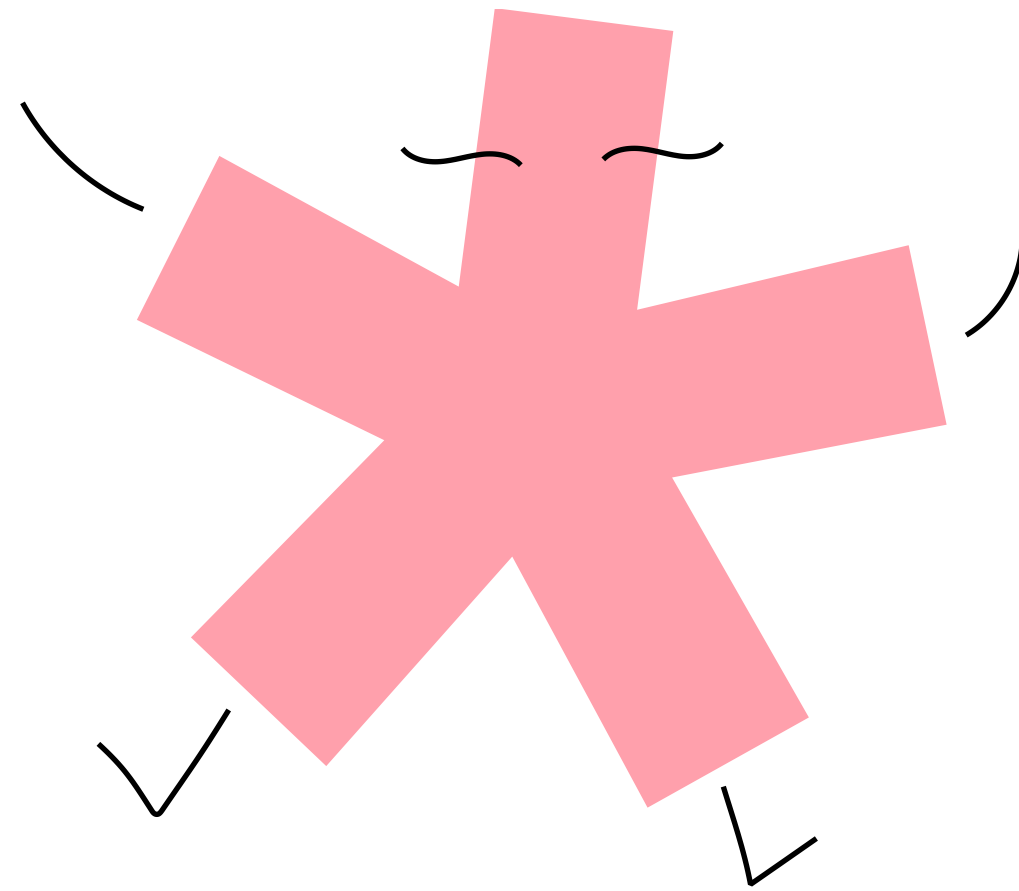

Täna sel koolitusel:

- Tutvume põgusalt erinevate AI keskkondadega;
- Loomes üheskoos tunnikava, teeme ülesandeid ja loomime erinevaid õppeaineid;
- Loomes tunni jaoks slaidiesitluse AI abil;
- Õpime, kuidas luua kuulamisülesannet AI abil;

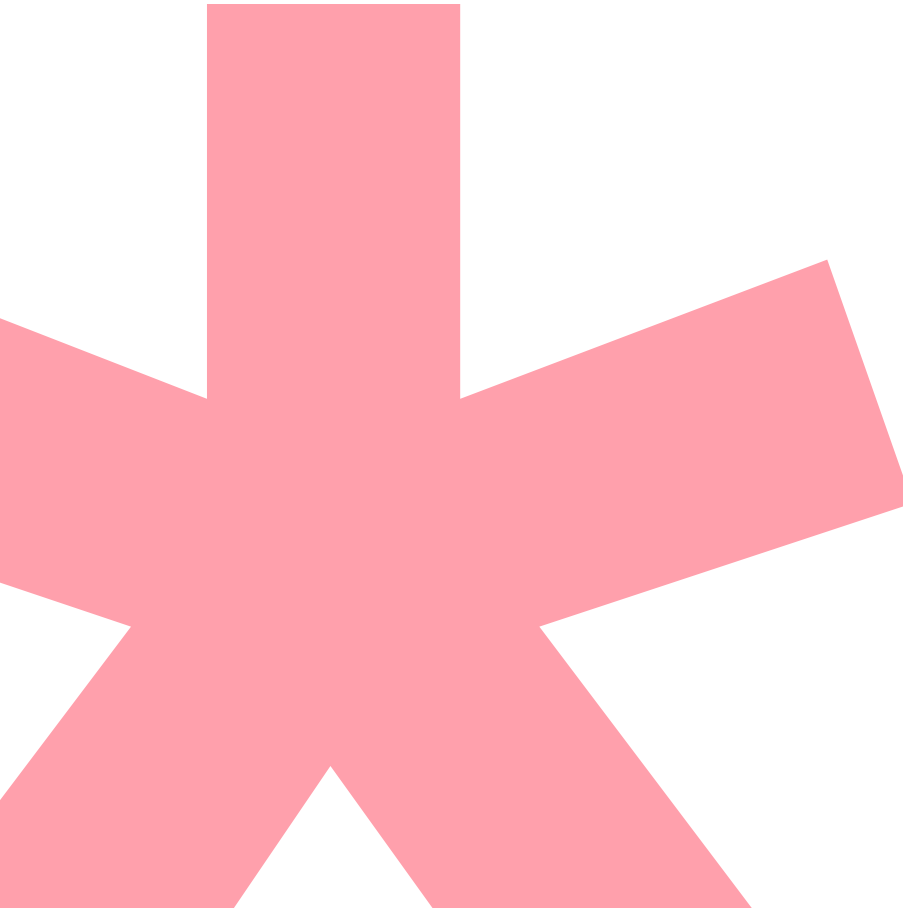

Kas ja kuidas oled õpetajana kokku
puutunud AI-ga?

*„Tark rahvas ei volita mõtlemist masinatele,
vaid kasutab neid oma tugevuste
võimendamiseks ja nõrkuste
kõrvaldamiseks.“*

Alar Karis
(EV aastapäeva kõne, 2025)

Erinevad AI keskkonnad

NB! Kõik need keskkonnad nõuavad kasutajaks registreerimist!

<https://copilot.microsoft.com/>

Qwen

<https://chat.qwen.ai/>

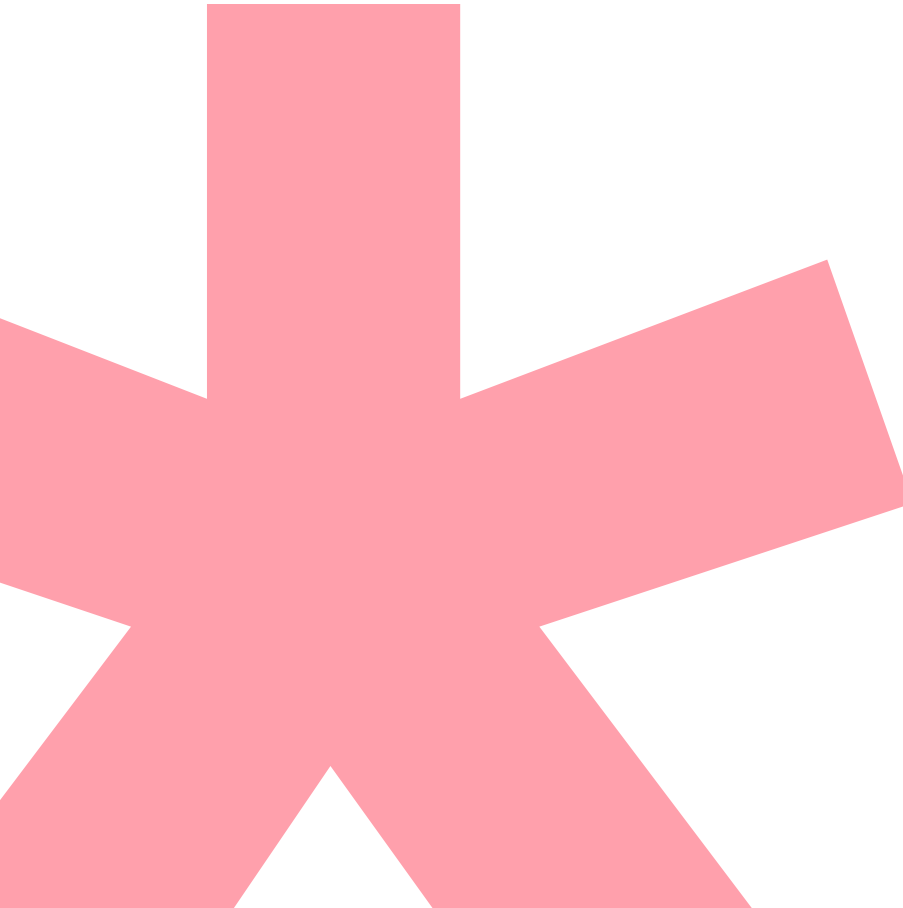
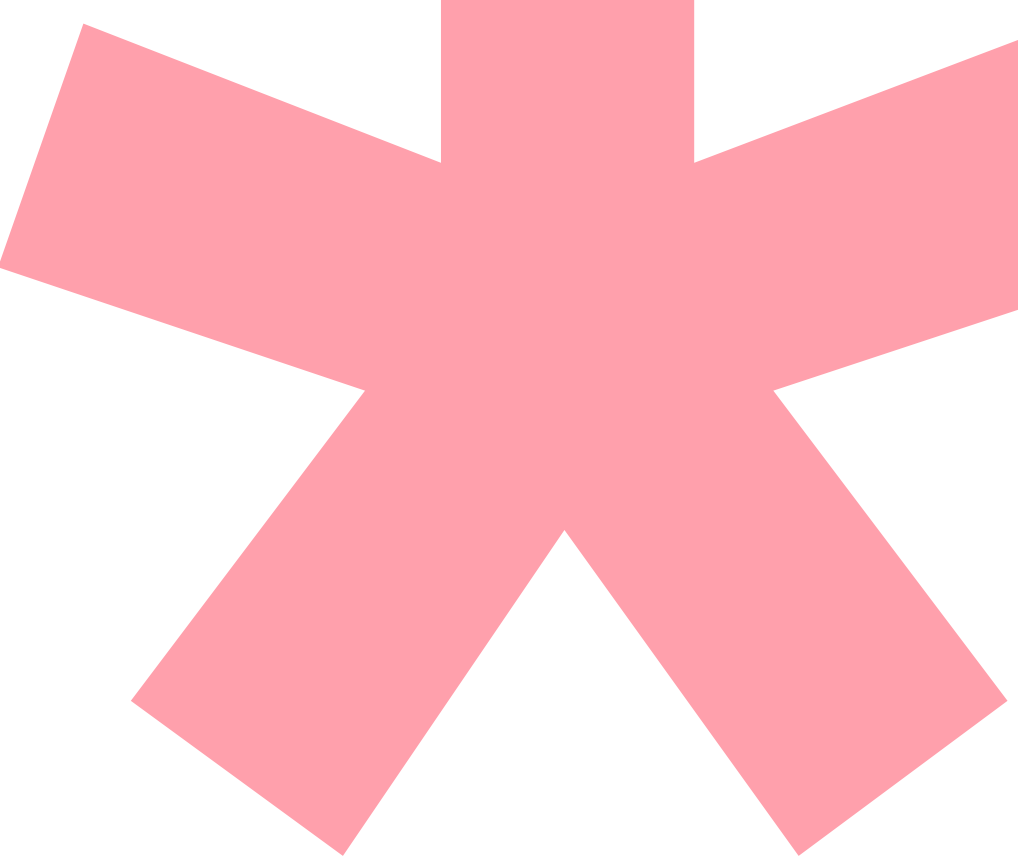

deepseek

Chat with DeepSeek AI

<https://www.deepseek.com/>

ChatGPT

ChatGPT

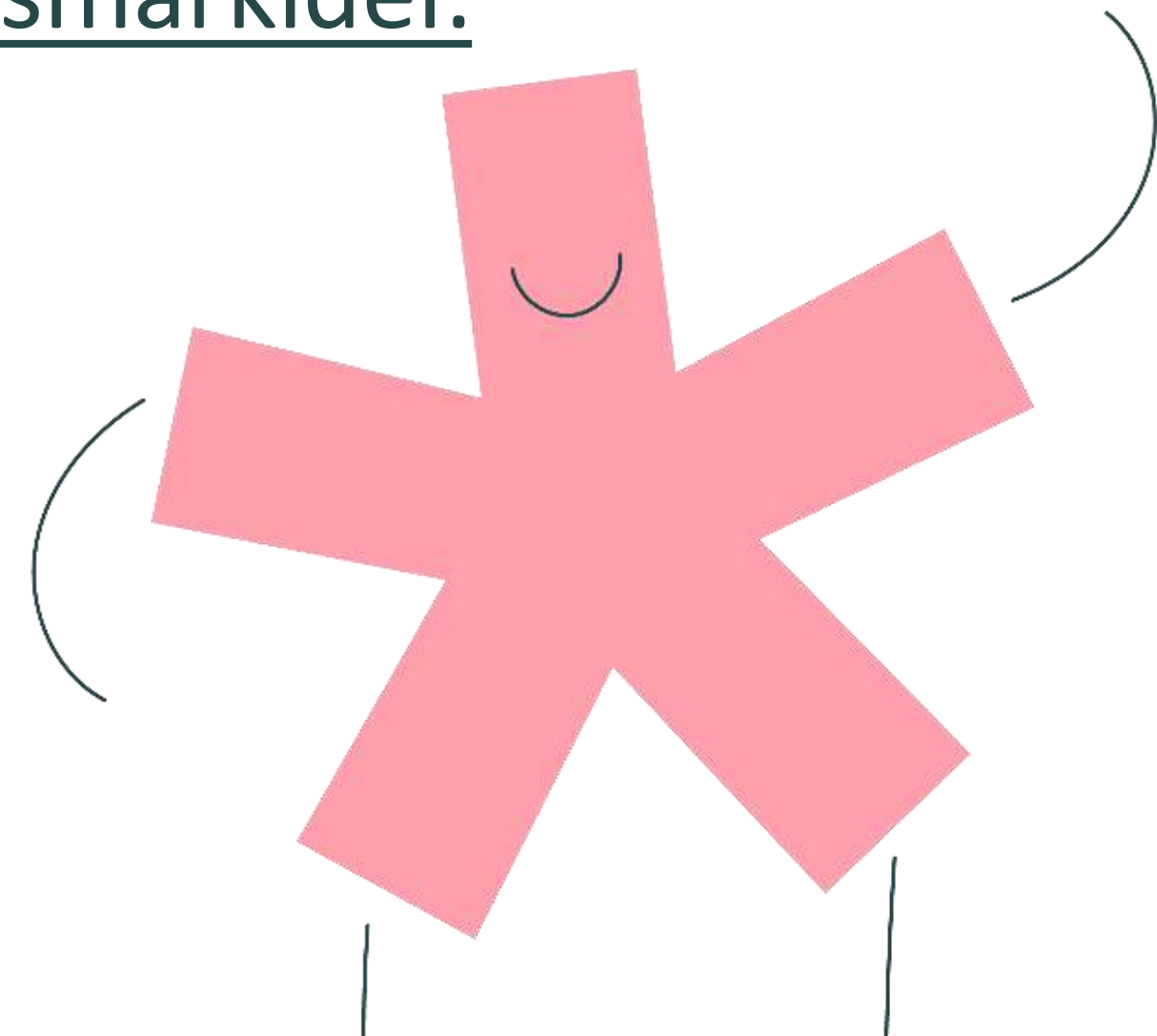

<https://chatgpt.com/>

ChatGPT on tehisintellektil põhinev tekstigeneraator. See suudab vastata küsimustele, luua tekste, selgitada keerulisi mõisteid ja kohandada sisu vastavalt sihtgrupile.

Õpetajana ChatGPT-d saad kasutada järgmistel eesmärkidel:

- ✓ Õppematerjalide loomine
- ✓ Keeruliste teemade lihtsustamine
- ✓ Ülesannete ja testide genereerimine
- ✓ Erinevate keeleoskustasemete arvestamine
- ✓ Ainete lõimimine

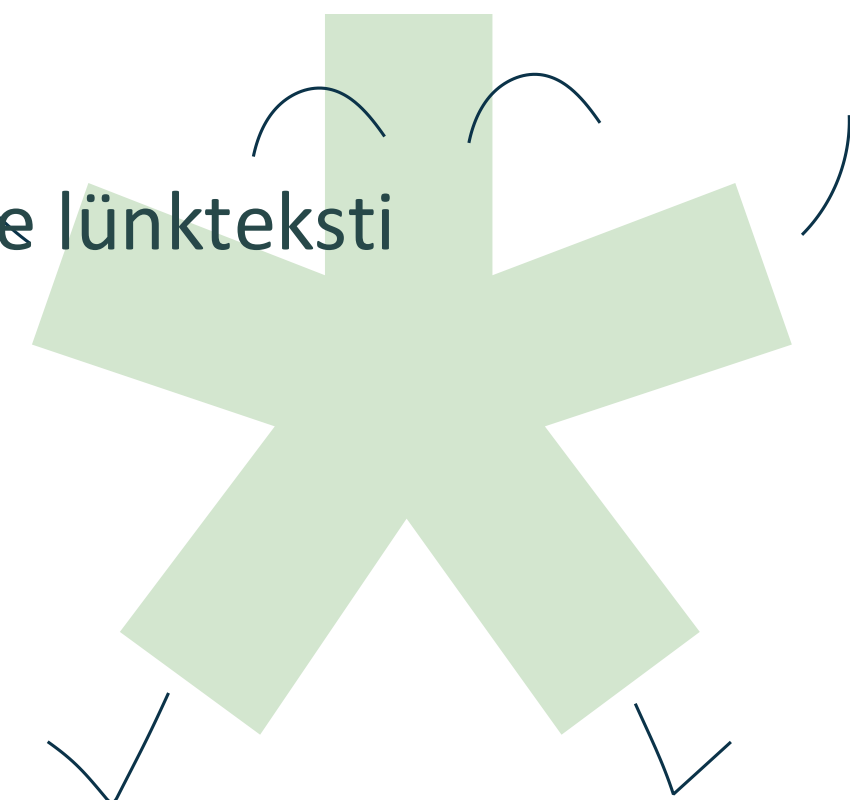

Kuidas suhelda ChatGPT-ga?

- **Ole viisakas, tereta ja täna.**
- **Ole konkreetne ja täpne** – kirjelda oma soovi võimalikult detailselt.

Mida täpsemad juhised, seda täpsem tulemus!

- **Halb näide:** „Tee mulle tööleht.“
- **Hea näide:** „Tee mulle A1 taseme tööleht eesti keele õppijatele, kus on 5 ülesannet teemal „Pere“. Alguses võiks olla lühike jutt teemal „Pere“. Ülesannetes peaks olema nii piltide põhjal sõnade leidmist kui ka lihtne lünkteksti ülesanne.“
- **Määra vorming ja stiil** – kui soovid midagi kindlas formaadis (nt tekst lõikudena, nimekiri vms), siis ütle seda.
- **Näide:** „Kirjuta see tekst lõikudena“

Kuidas suhelda ChatGPT-ga?

- **Anna kontekst** – kui ülesanne on seotud mingi eelneva töö või konkreetse sihtrühmaga, siis maini see ära.

- **Näide:** „See peaks sobima 3. klassi õpilastele, kes õpivad eesti keelt teise keelena.”

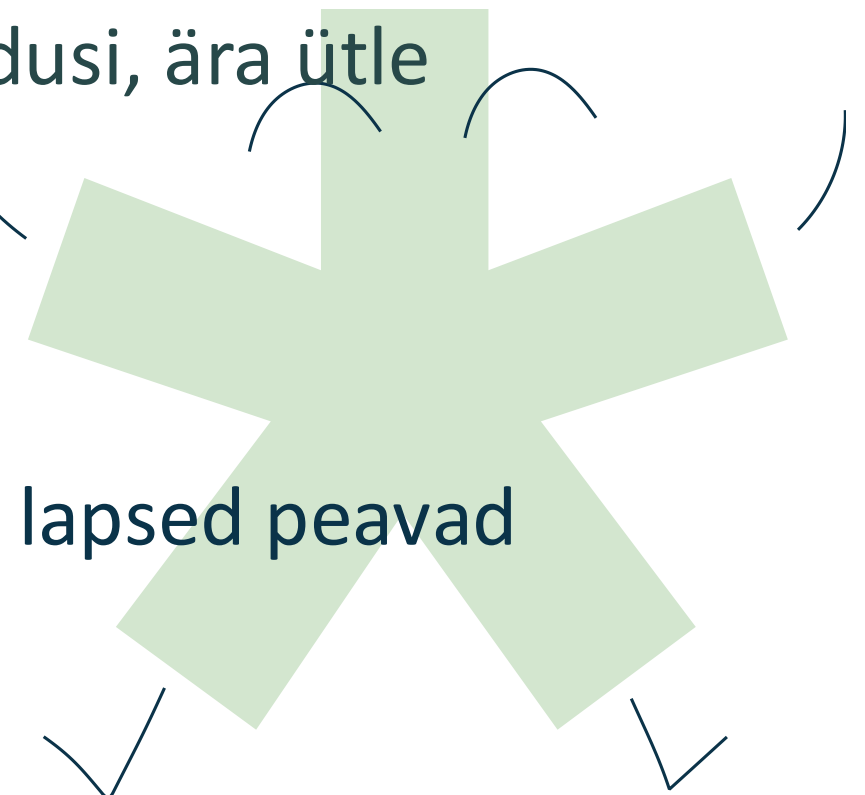
- **Lisa näited, kui võimalik** – kui sul on ettekujutus, kuidas tulemus võiks välja näha, siis jaga näidet.

- **Kui midagi tuleb muuta, siis täpsusta muudatused selgelt** – kui soovid parandusi, ära ütle ainult „tee paremaks”, vaid kirjelda täpselt, mida muuta.

- **Halb näide:** „See ei meeldi mulle, tee teistsuguseks.”

- **Hea näide:** „Palun muuda ülesanded lihtsamaks ja lisa üks harjutus, kus lapsed peavad sõnu kokku viima.”

- **Kasutage selgeid käsusõnu** – nt „Koosta”, „Loo”, „Kirjuta”, „Paranda”, „Lisa” jne.

Tunnikava loomine AI abil

1 Vali teema ja klass:

✍ Näide: „Koosta 6. klassi eesti keele tunnikava teemal sõnaliigid.”

2 Palu koostada tunnikava:

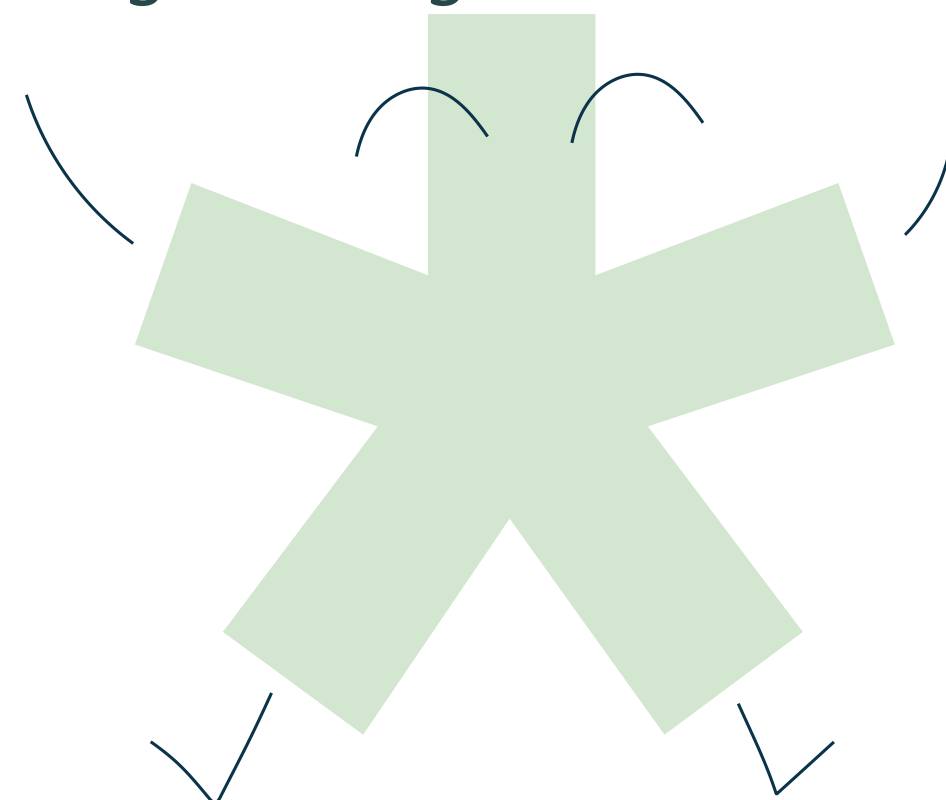
Lisa soovid (tunni kestus, tunni osad, tegevused, eesmärgid).

✍ Näide: „Palun tunnikava 6. klassile, kus tood välja sissejuhatava osa, põhiosa ja kokkuvõtte/refleksioon, tund on 45 min, tunnis võiks olla rühmatöö ja mänguline tegevus liikumispausiga.”

3 Vaata tunnikava üle:

- ✓ *Kas see vastab ootustele?*
- ✓ *Kas kõik on loogiline ja selge?*
- ✓ *Kas on vaja muudatusi?*

4 Täienda ja paranda vajadusel!

Ülesannete loomine AI abil

1 Mõtle, milliseid ülesandeid vajad:

 Teema, aine, klass, ülesande tüüp (nt tekstülesanne, valikvastused, loovülesanne jne).

 Näide: „Koosta 6. klassi matemaatika tunni jaoks ülesandeid murdude liitmise ja lahutamise kohta.”

2 Kirjelda ülesandeid ja palu koostada kolm raskusastet:

✓ *Algaja – lihtsamad ülesanded*

✓ *Kesktaase – keerulisemad, kuid jõukohased*

✓ *Edasijõudnu – suurem väljakutse*

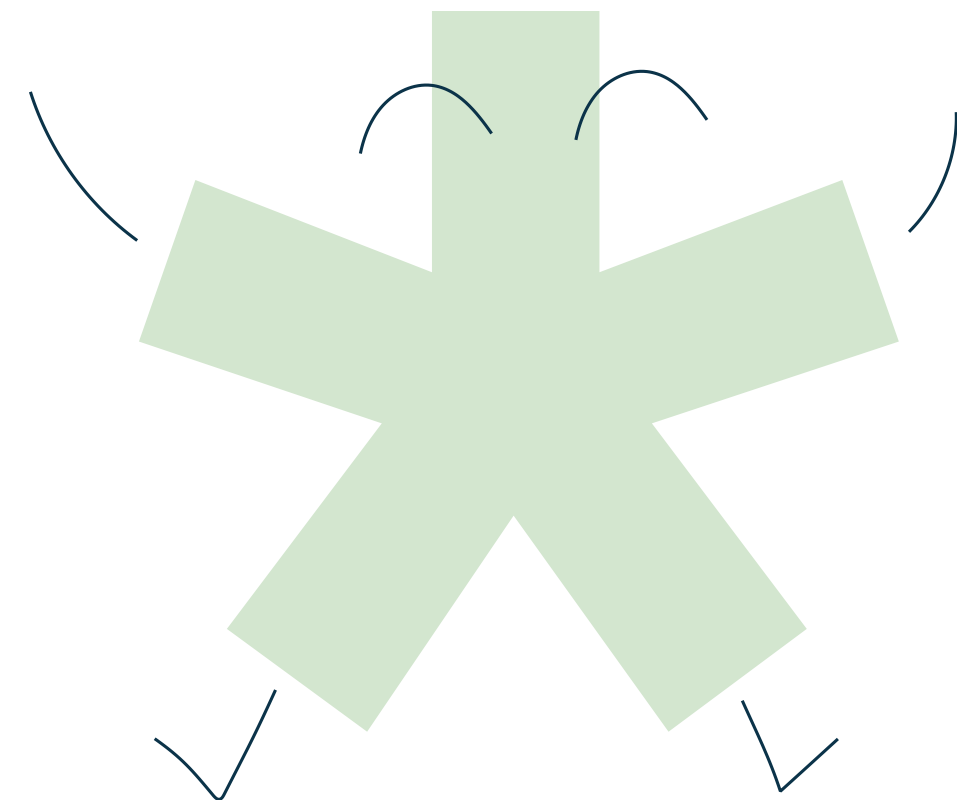
3 Kontrolli tulemusi ja kohanda neid:

✓ *Kas raskusaste vastab ootustele?*

✓ *Kas ülesanded on selged ja õpilastele sobivad ja arusaadavad?*

✓ *Kas midagi tuleks lisada või muuta?*

4 Täienda ja muuda vastavalt vajadusele.

Õppeainete lõimimine AI abil

1 Vali kolm õppeainet:

 Mõtle, millised õppeained soovid lõimida.
 Näide: „Eesti keel, kunst ja ajalugu.“

2 Määra klass:

 Kas see on algklassidele, põhikoolile või gümnaasiumile?
 Näide: „7. klass.“

3 Mõtle teema välja:

 Mis on tunni keskne idee? (nt „Keskaegne linn“, „Mets meie ümber“, „Eesti rahvuslikud sümbolid“ jne.)
 Näide: „Teemaks on Eesti Vabariigi sümboolika.“

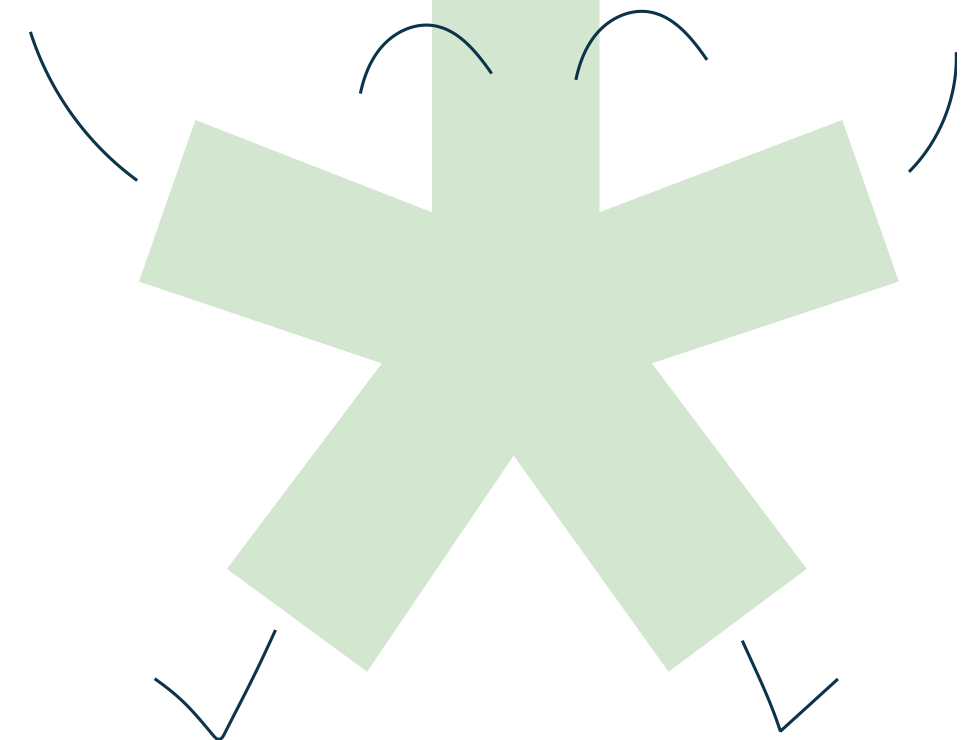
4 Palu Chatil pakkuda 10 lõimingutundi ideed

 Erinevad tegevused, ülesanded ja teemad, mis seovad aineid loovalt.

5 Vaata ideed üle ja vali sobivaim:

- ✓ *Kas see on huvitav ja rakendatav?*
- ✓ *Kas see sobib õpilaste vanusele ja tasemele?*
- ✓ *Kas see on piisavalt mitmekesine ja loov?*

6 Kohanda ja täienda vastavalt vajadusele.

Eneseanalüüs AI abil

1 Kirjelda hiljutist õpetamiskogemust:

 Mis tunni andsid? Mis läks hästi? Mis tekitas raskusi?

 Näide: „Ma õpetasin 4. klassis matemaatikat, jäägiga jagamist, kuid osadele õpilastele jäi teema arusaamatuks. Mis oleks parem lähenemine?”

2 Küsi soovitusi täiustamiseks:

 Kuidas teha teema selgemaks? Kuidas kaasata õpilasi paremini?

3 Analüüsi vastuseid ja vali sobivaimad ideed:

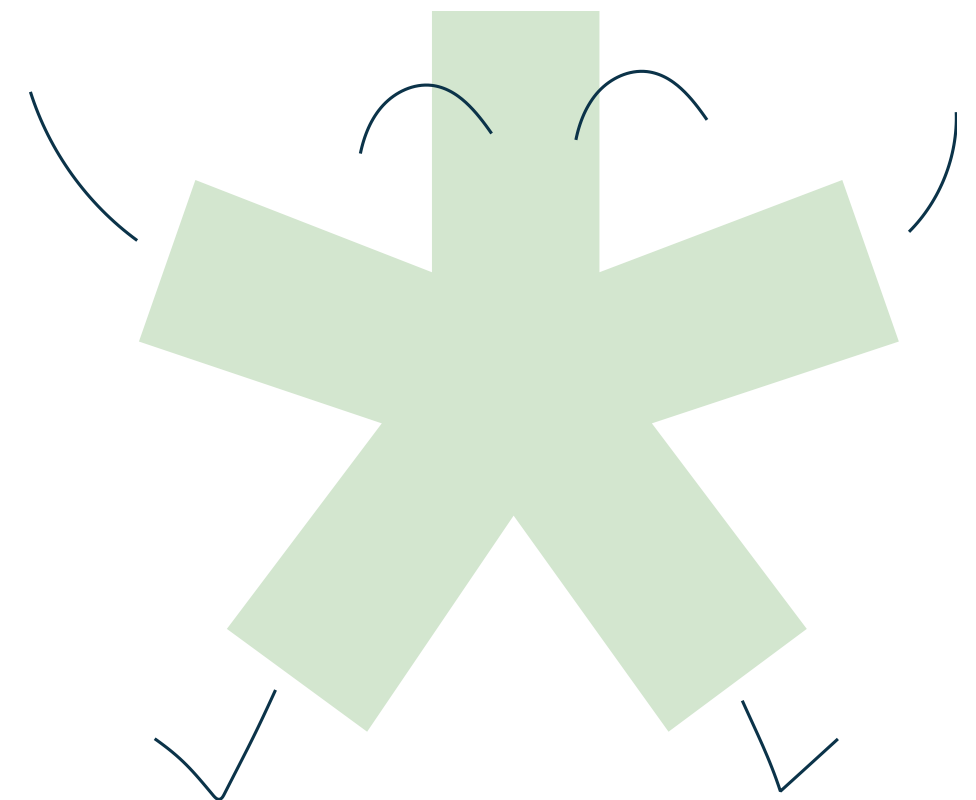
✓ *Kas soovitused on praktilised ja sinu klassile sobivad?*

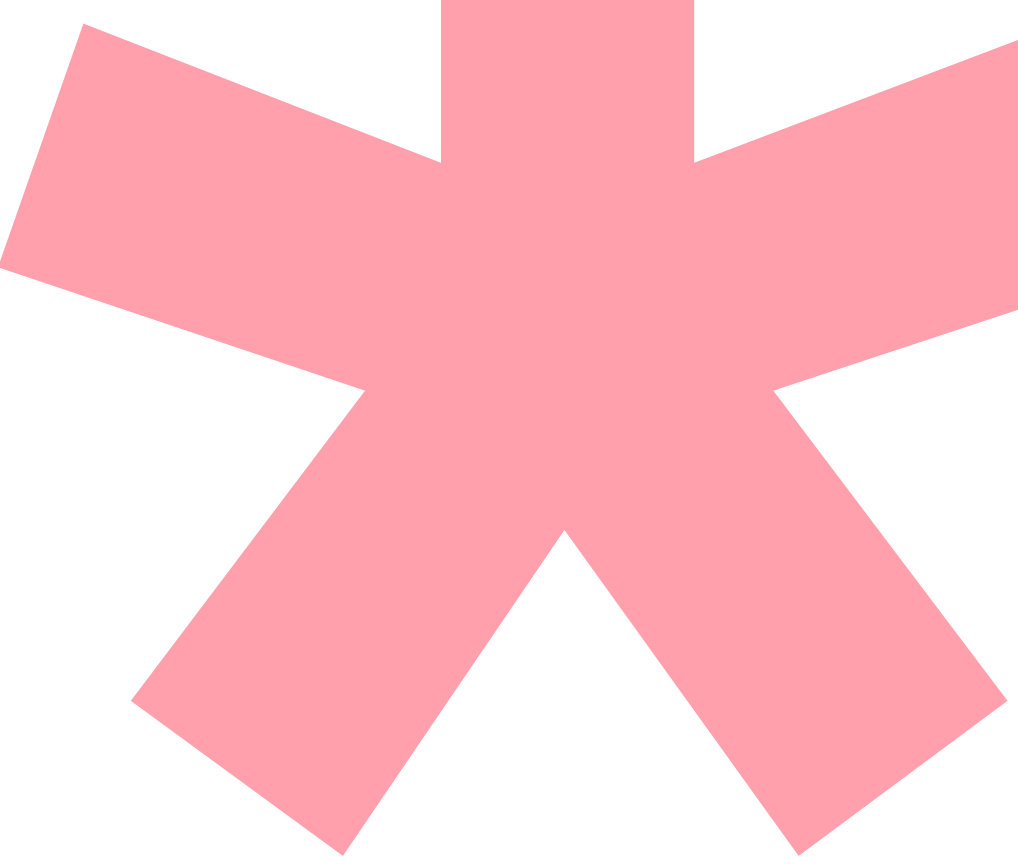
✓ *Kas need vastavad õpilaste vajadustele ja tasemele?*

4 Katseta uusi meetodeid ja reflekteeri tulemusi:

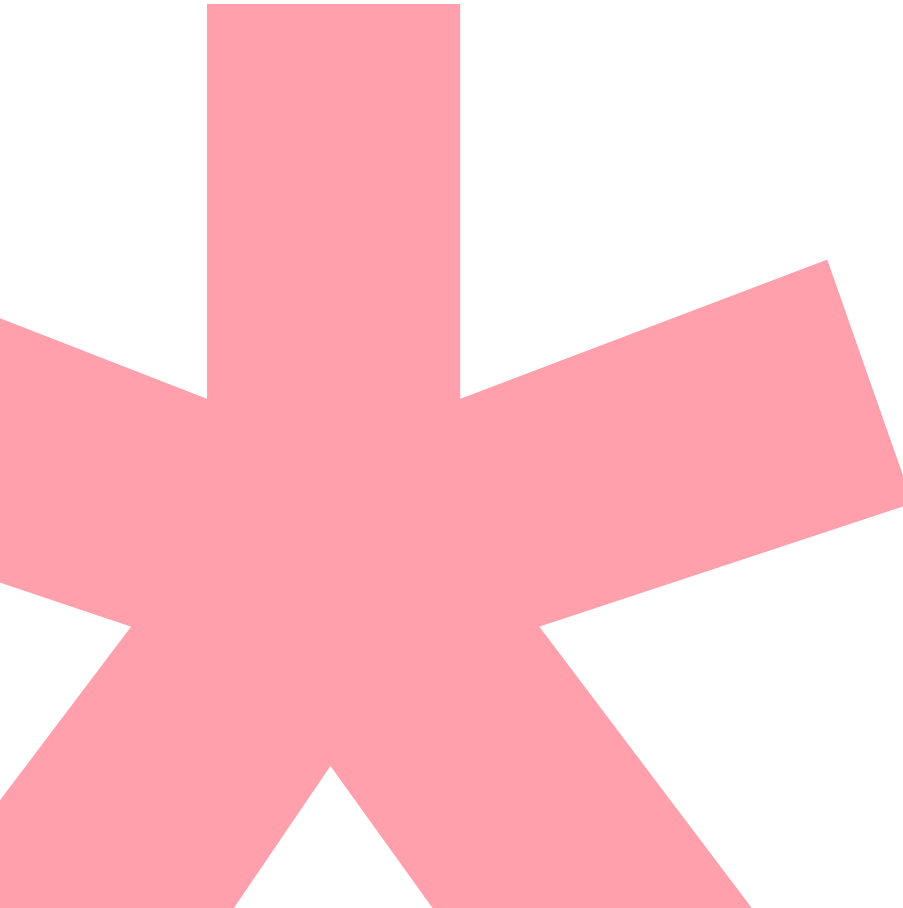
 Kas õpilased said paremini aru?

Kas tund muutus sujuvamaks ja kaasahaaravamaks?

Õppetekstide lihtsustamine ja illustreerimine ChatGPT abil

Õppetekstide lihtsustamise meelespea

Määra sihtgrupp ja keeleoskus:

- Selgita välja õppijate keeleoskuse tase (nt A1, B2).
- Arvesta õppijate vanust, huvisid ja tausta.

Lühenda ja lihtsusta lauseid:

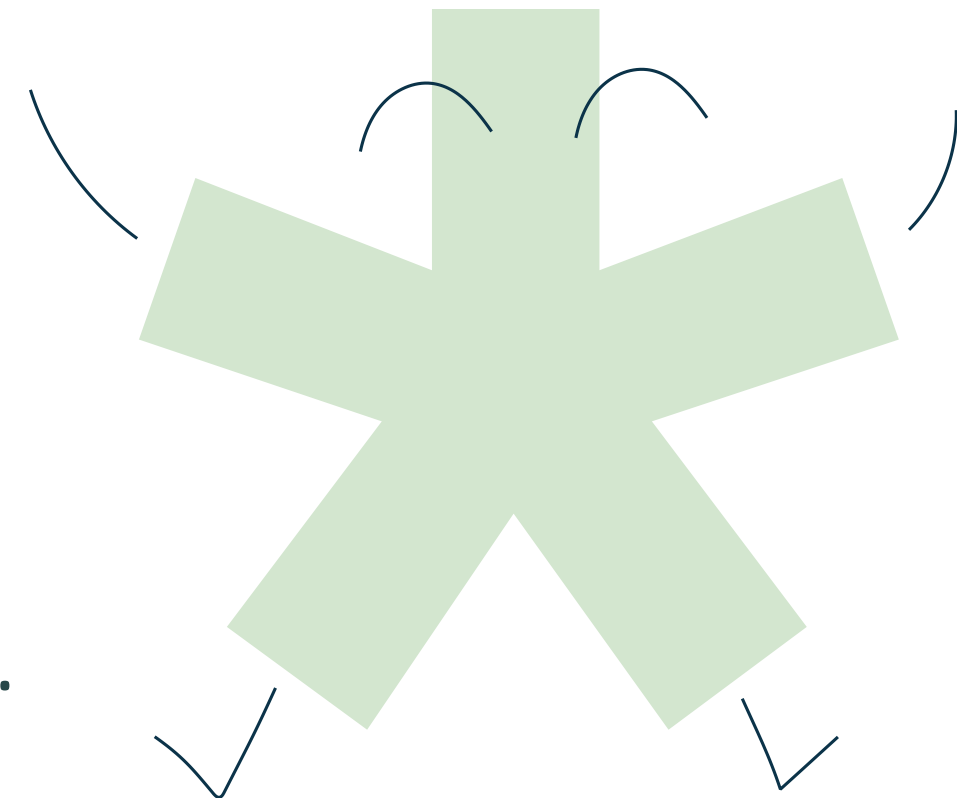
- Kasuta lühikesi ja selgeid lauseid.
- Välti keerulisi lausekonstruktsioone ja pikki lauseid.
- Kasuta lihtsaid ajavorme ja aktiivset kõneviisi.

Struktureeri tekst loogiliselt:

- Jaga tekst lõikudeks ja alapeatükkideks.
- Kasuta pealkirju ja alapealkirju, et selgitada teksti struktuuri.
- Kasuta loetelusid ja punkte, et esitada teavet selgelt.

Vali sobiv sõnavara:

- Kasuta lihtsat ja igapäevast sõnavara.
- Välti keerulisi ja haruldasi sõnu.
- Tutvusta uusi sõnu kontekstis ja paku selgitusi.

Lihtsustame teksti ChatGPT abil

1 Sisesta ChatGPT-le originaaltekst:

 Kopeeri ja kleebi tekst, mida soovid lihtsustada.

2 Anna teada sihtrühm:

 Kas see on mõeldud lastele, noortele või täiskasvanutele?

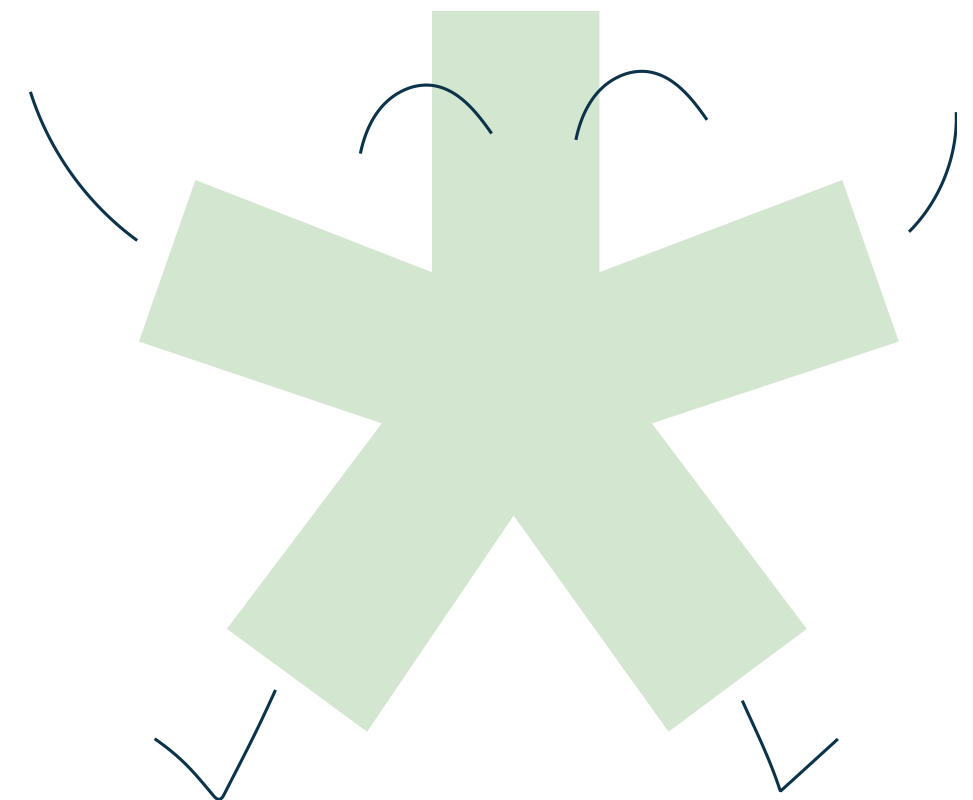
 Milline on nende keeleoskuse tase (A1, A2, B1 jne)?

3 Täpsusta oma ootused:

 Kas soovid:

- ✓ *Lühemaid ja lihtsamaid lauseid?*
- ✓ *Keeruliste sõnade asendamist lihtsamatega?*
- ✓ *Rohkem selgitusi ja näiteid?*

4 ChatGPT lihtsustab teksti, kuid vaata kindlasti see üle!

Näide ChatGPT lihtsustatud tekstist

Minu sisestatud tekst:

Tere!

Palun lihtsusta järgnev tekst A1 tasemele. Tekst on mõeldud 1. klassi lastele, kes õpivad eesti keelt teise keelena. Palun keerulisemad sõnad asenda lihtsamatega ja laused tee lühemaks.

Siin on tekst:

Elas kord kaunis kuningatütar, kes armastas väga kullast palliga mängida. Ta viskas selle kõrgele ning püüdis õhust kinni. Ühel palaval suvisel pärastlõunal mängis ta tiigi ääres. Pall libises ta sõrmede vahelt ja kukkus sügavasse vette. Kuna printsess ei teadnud, kuidas seda tagasi saada, puhkes ta kibedasti nutma. Äkitselt kargas tiigist välja konn ja lausus: "Ma toon su kullast palli tagasi, kui sa võtad mind oma voodisse magama ja annad mulle oma taldrikult süüa." "Hea küll," nõustus kuningatütar, ent niipea kui konn palli tagasi ulatas, pööras ta selja ja jooksis minema.

ChatGPT vastus:

Siin on lihtsustatud versioon tekstist A1 tasemele:

Printsess ja kuldne pall

Elas kord ilus printsess. Talle meeldis väga mängida kuldse palliga. Ta viskas palli üles ja püüdis kinni.

Ühel kuumal suvepäeval mängis printsess tiigi juures. Pall kukkus vette. Vesi oli sügav. Printsess ei teadnud, kuidas palli tagasi saada. Ta hakkas nutma.

Järsku hüppas veest välja konn. Konn ütles:

"Ma toon sulle palli tagasi. Aga sa pead mind võtma oma voodisse magama ja andma mulle süüa."

Printsess ütles: "Olgu!"

Konn tõi palli. Aga printsess jooksis ruttu minema.

Teksti illustreerimine ChatGPT abil

1 Sisesta tekst, mille põhjal pilti soovid:

 Kopeeri ja kleebi tekstijupp, mida soovid visuaalselt kujutada.

2 Määra stiil ja detailsus:

 Kas soovid realistlikku, joonistatud, minimalistlikku või fantaasiastiilis pilti?

 Näide: „Soovin akvarellistiilis illustratsiooni.”

3 Täpsusta oma ootused:

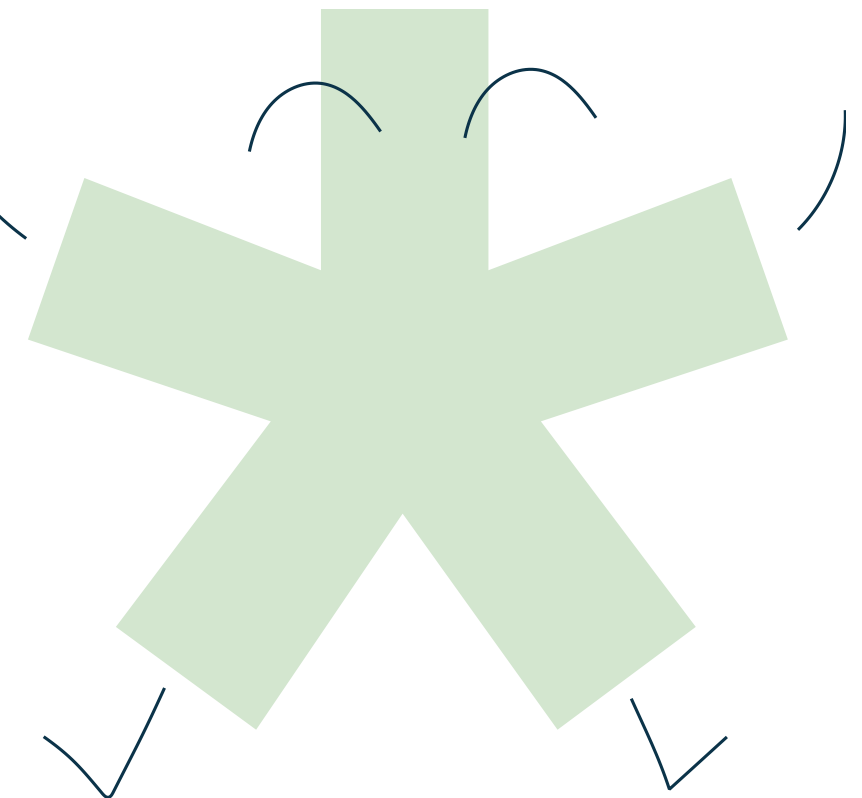
 Kas soovid:

✓ *Täpset tekstist lähtuvat kujutist või loomingulist tõlgendust?*

✓ *Kindlaid värve või meeleolu?*

✓ *Tausta, tegelasi ja muid detaile?*

4 ChatGPT loob pildi.

Näide ChatGPT loodud pildist:

Minu sisestatud tekst:

Tere!

Palun loo mulle vastavalt jutule pilt. Pilt võiks olla realistlik.

Tekst on siin:

Printsess ja kuldne pall

Elas kord ilus printsess. Talle meeldis väga mängida kuldse palliga.

Ta viskas palli üles ja püüdis kinni.

Ühel kuumal suvepäeval mängis printsess tiigi juures. Pall kukkus vette. Vesi oli sügav. Printsess ei teadnud, kuidas palli tagasi saada. Ta hakkas nutma.

Järsku hüppas veest välja konn. Konn ütles:

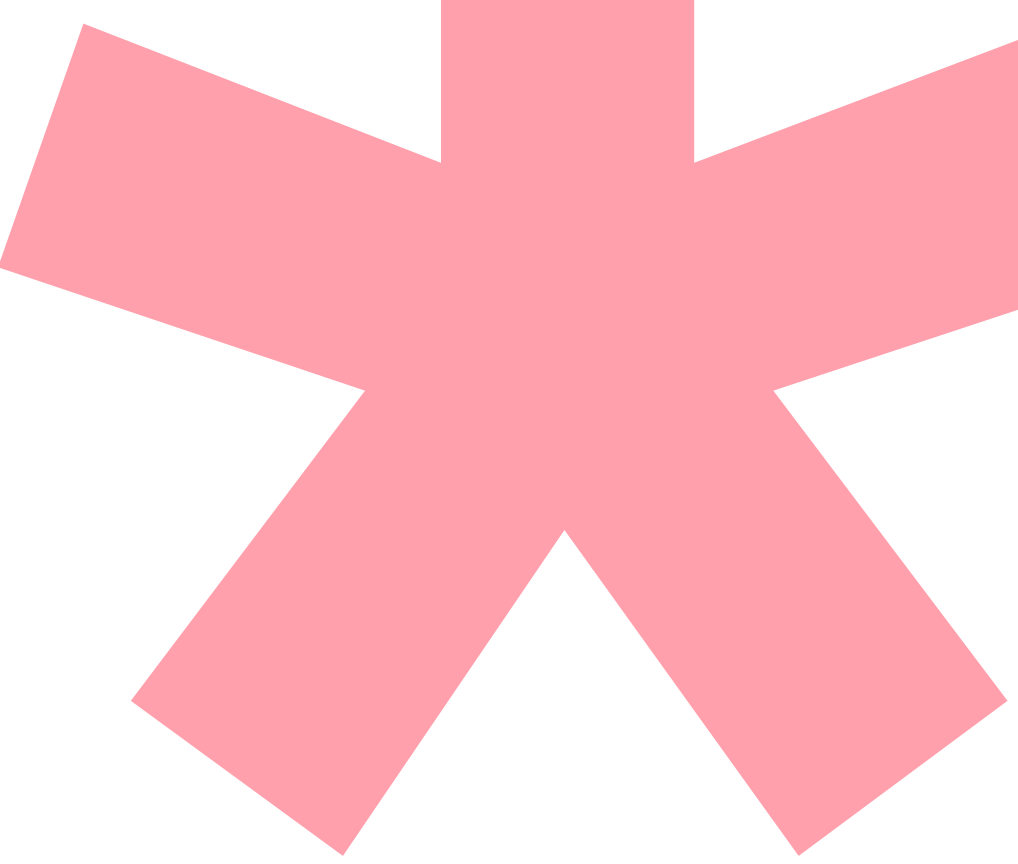
"Ma toon sulle palli tagasi. Aga sa pead mind võtma oma voodisse magama ja andma mulle süüa."

Printsess ütles: "Olgu!"

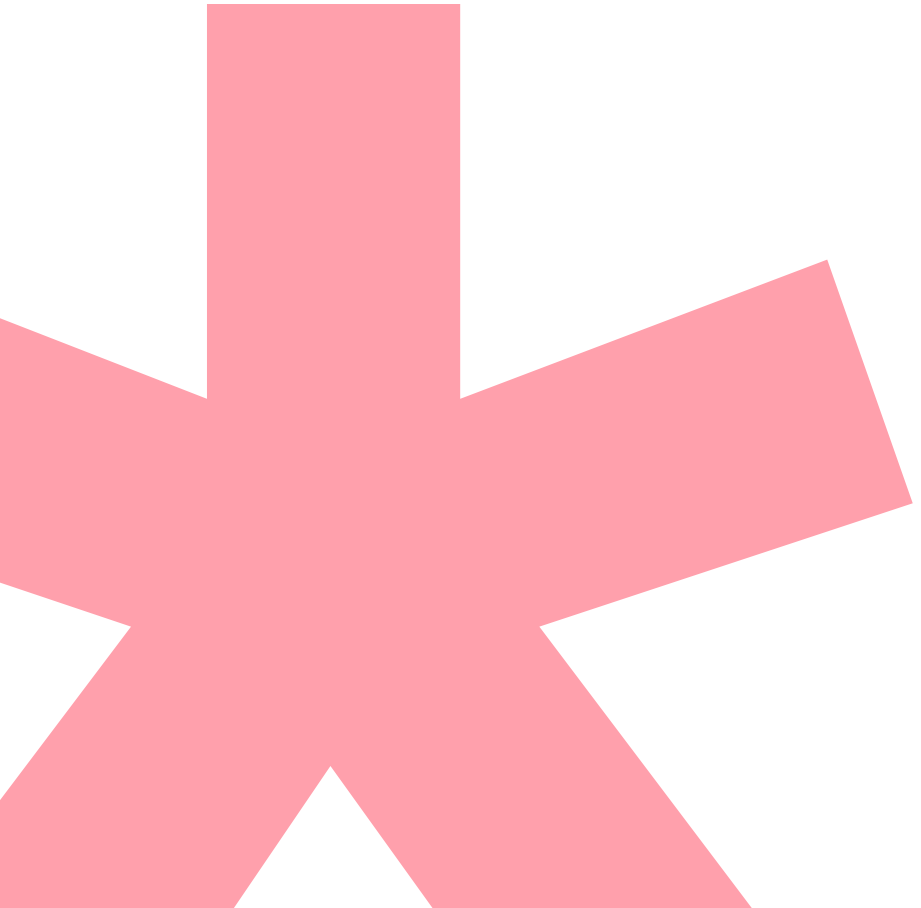
Konn tõi palli. Aga printsess jooksis ruttu minema.

ChatGPT loodud pilt:

Slaidide loomine AI abil

Slaidiesitluse loomine

1 Määra slaidiesitluse teema

 Mis on esitluse fookus ja kellele see on mõeldud?

 Näide: „Looma slaidid 6. klassi loodusõpetuse tunniks teemal ‘Ilmastikunähtused’.”

2 Palu ChatGPT-l koostada slaidide tekst

 Slaidide jaotus: sissejuhatus, põhiosa, kokkuvõte jne.

 Näide: „Palun koosta slaidiesitluse tekst teemal ‘Ilmastikunähtused’.

Slaidide jaotus: 1) pealkiri, 2) sissejuhatus, 3) peamised ilmastikunähtused, 4) kuidas ilmastikku ennustada?, 5) kokkuvõte.”

3 Kopeeri loodud tekst Gamma.app-i

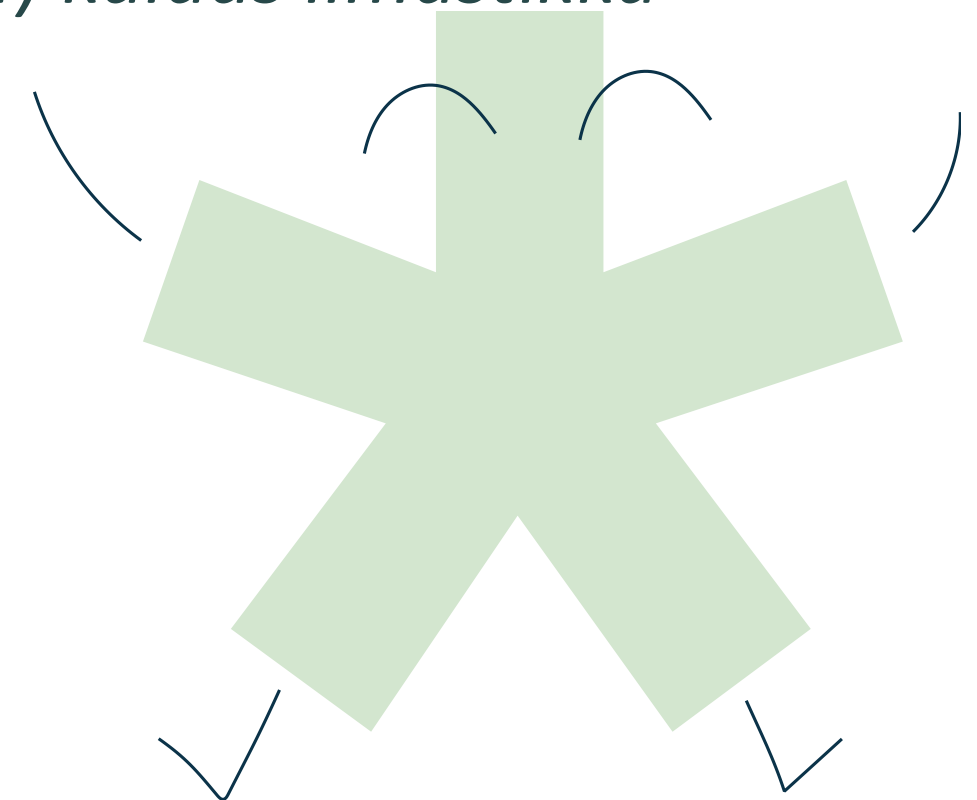
 Kasuta saadud tekstiga Gamma.app-i slaidiloomise funktsiooni.

4 Vaata slaidid üle ja kohanda

✓ *Kas sisu on loogiline ja arusaadav?*

✓ *Kas slaidid on visuaalselt selged ja kaasahaaravad?*

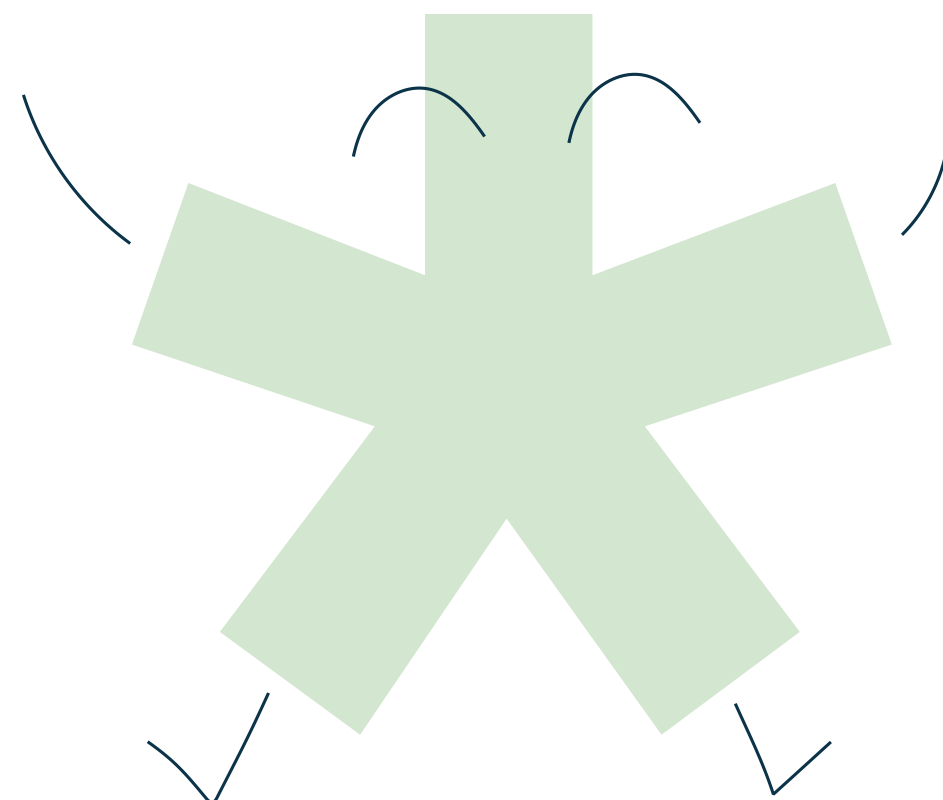
✓ *Kas midagi tuleks lisada või muuta?*

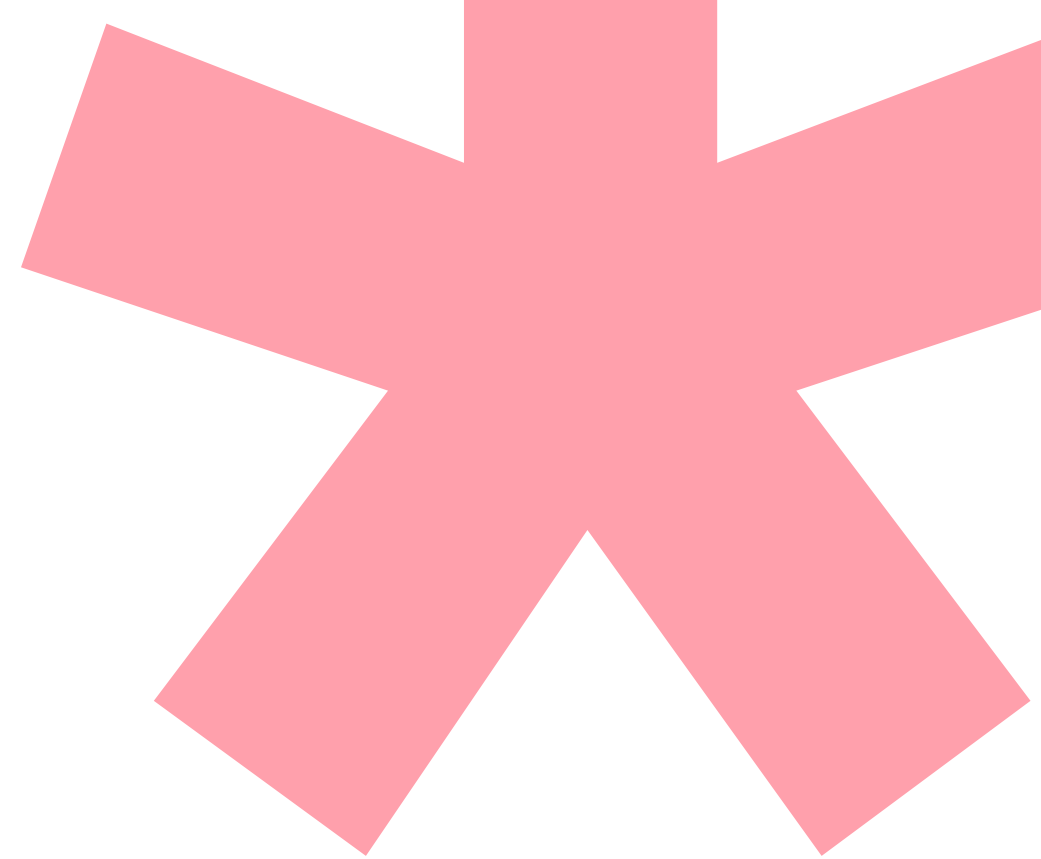
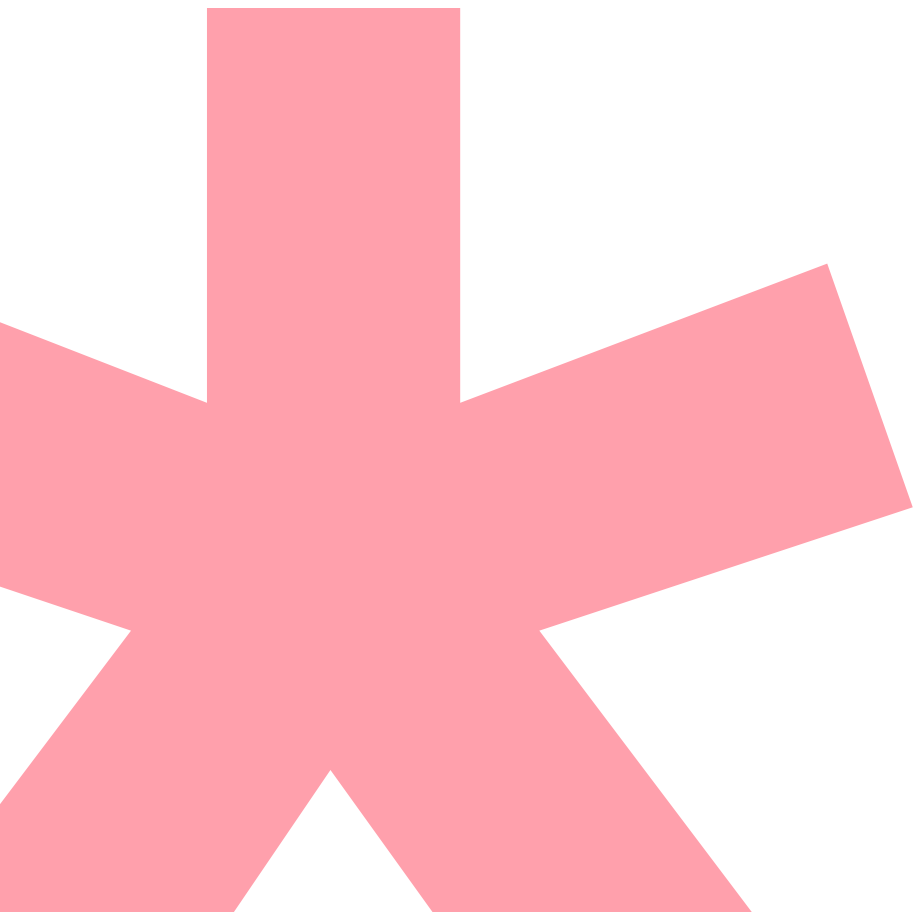
Slaidiesitluse näide

ChatGPT abil loodud slaidiesitluse tekst: [VAJUTA SIIA](#)

Gamma.app abil loodud slaidiesitlus: [VAJUTA SIIA](#)

Kuulamisülesannete loomine AI abil

Kuulamisülesande loomine AI abil

1 Määratle teema ja sihtrühm:

 Millest kuulamisülesanne räägib? Kellele see on mõeldud?

 Näide: „5. klassi eesti keele kuulamisülesanne teemal ‘Ilm Eestis’.”

2 Palu ChatGPT-l koostada kuulamistekst:

 Selge, lihtne ja sobiva pikkusega tekst (nt dialoog, kirjeldus, uudis jms).

3 Kasuta TTSMaker.com-i heli loomiseks:

✓ Kopeeri ChatGPT loodud tekst.

✓ Ava TTSMaker.com ja kleebi tekst.

✓ Vali sobiv hääl, lisa vastavalt soovidele pausid ja genereeri heli.

4 Koosta ülesanded kuulamise põhjal:

 Valikvastused, lünktekst, tõeväärtusülesanne jne.

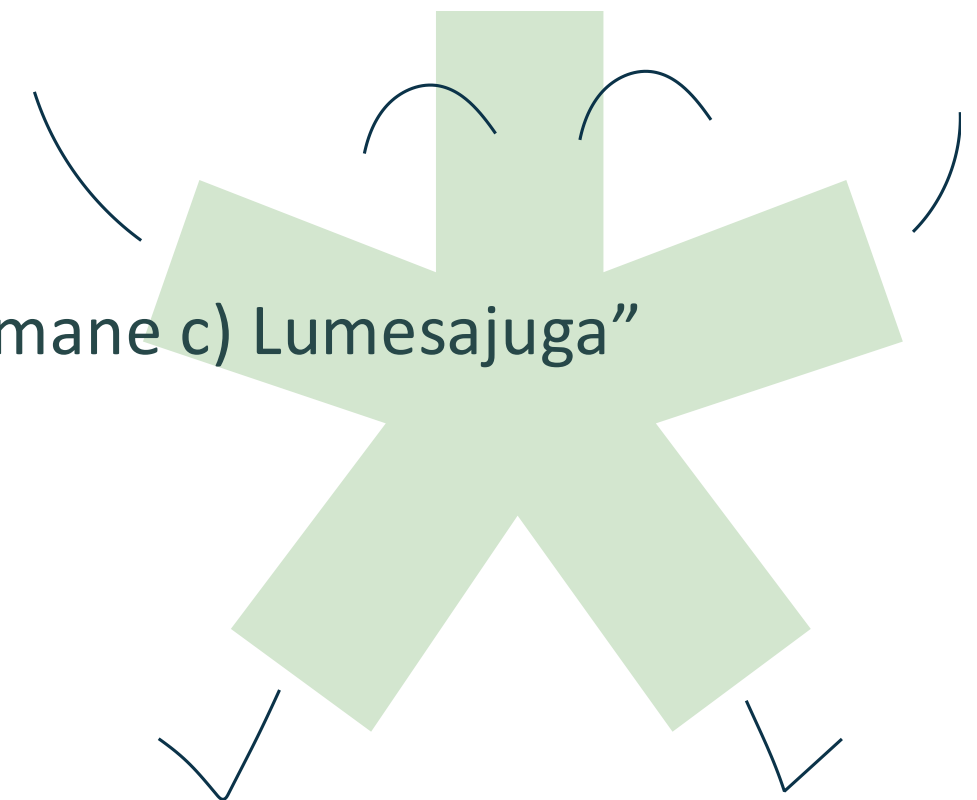
 Näide: „Milline oli ilmaennustus homseks? a) Päikesepaisteline b) Vihmane c) Lumesajuga”

5 Testi ja kohanda ülesannet

✓ Kas heli on selge ja arusaadav?

✓ Kas ülesanded vastavad tekstile?

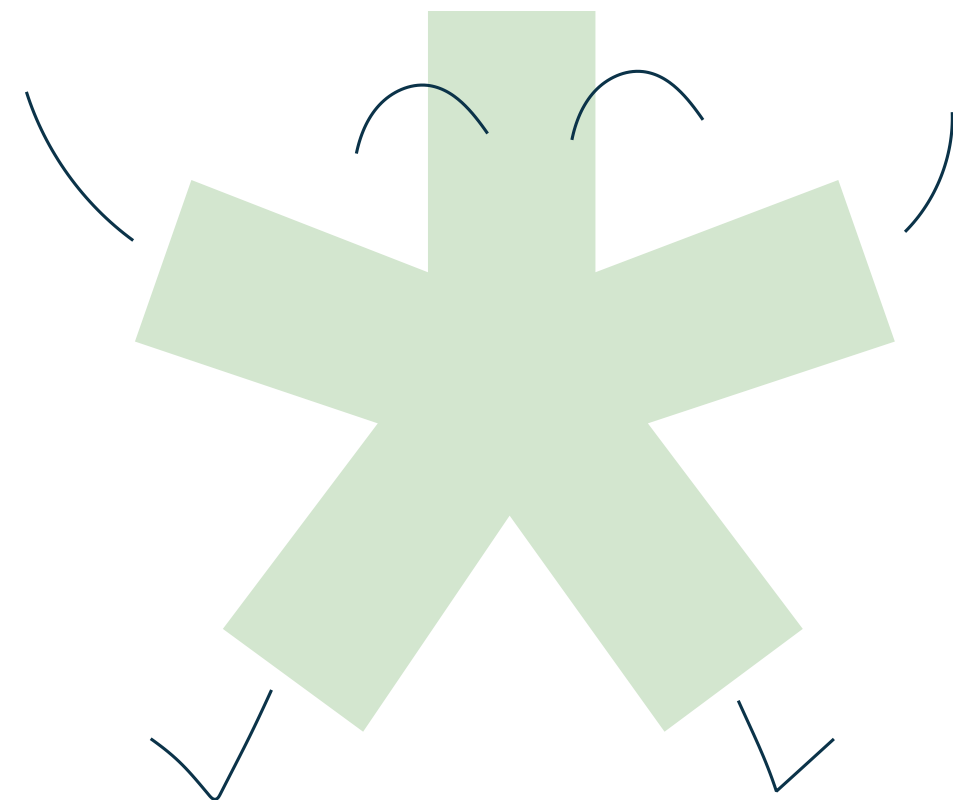
✓ Kas raskusaste sobib sihtrühmale?

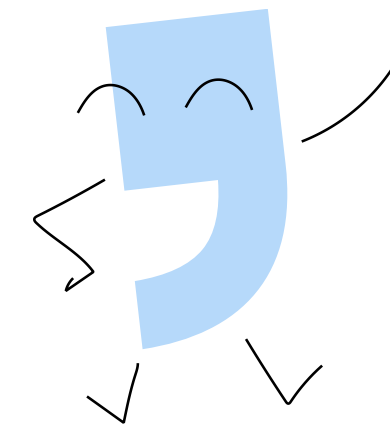

Kuulamisülesande näide

ChatGPD loodud kuulamisülesanne: [VAJUTA SIIA](#)

[ttsmaker.com](#) loodud kuulamisülesanne: [VAJUTA SIIA](#)

Täna teid!

Jäta tagasiside:

